

Výročia osobností v rokoch 2004, 2005, 2006

Almáši, Pavol (pol. 16. st. Spiš – 1621 Trnava), kňaz, biskup, ostrihomský kanonik, vikár. Pochovali ho v Dóme sv. Mikuláša oproti oltáru Najsvätejšej Trojice.

Arady, Ján Nepomuk (1730 Hlohovec – 1810 Trnava), kňaz, biskup, mecén. V r. 1792 dal v Trnave označiť pamätnou tabuľou dom (dnes Dom hudby M. Schneidera-Trnavského), v ktorom bola počas Bethlenovských nepokojov (1625) uložená uhorská kráľovská koruna.

Babothy, František (1588 Trnava – 1632 Trnava), kňaz, cirkevný historik. V tzv. *Červenej knihe* zhromaždil životopisy ostrihomských arcibiskupov.

Bačák, Žigmund (+ 1784 Trnava), kňaz, kanonik, filozof, geograf. Pochádzal zo šľachtického rodu. Pôsobil na Vikariátnom úrade v Trnave. Významná je jeho geografická práca *Prehľadný zemepis zemegule* a filozofické dielo *Dôkazy všeobecnej filozofie*, vydané v Trnave.

Baernkopf, Ignác SJ (13. 7. 1741 Komárno – 19. 4. 1809 Trnava), kňaz, právnik, náboženský spisovateľ. Zaoberal sa cirkevným právom, rozborom historického vývoja celibátu a polemizoval o starých právach uhorskej šľachty.

Bachratá, Helena (10. 11. 1904 v Trnave – 16. 11. 1972 v Trnave). Do roku 1945 robotníčka, 1947 – 1953 predsedníčka Slovenského ústredného výboru Československého zväzu žien, 1953 – 1956 pracovníčka sekretariátu ÚV KSS, 1956 – 1965 Slovenského výboru obrancov mieru. Bola členkou Červeného kríža, Ligy proti tuberkulóze, Matice slovenskej, účastníčka ilegálneho protifašistického hnutia.

Balaša, Pavol (29. 3. 1644 Žitavce, okr. Nitra – 2. 10. 1705 Trnava), kňaz, biskup spisovateľ. Barón, príslušník šľachtického rodu. V r. 1675 – 1676 prednášal na Trnavskej univerzite rétoriku. Autor prác na počesť bakalárov a magistrov Trnavskej univerzity.

Baran, Vincent Anatol, OFM (24. 12. 1912 Vyšná Šebastová, okres Prešov – 30. septembra 1979 Pezinok), kňaz. Od roku 1942 bol v Trnave gvardiánom kláštora. Od roku 1952 bol správcom františkánskeho Kostola (sv. Jakuba) v Trnave. Mal výtvarné cítenie. Neskôr odišiel za správcu fary do Dlhej. Po mnohoročnej práci sa uchýlil do Charitného domu v Pezinku, kde zomrel.

Bartók, Štefan (+ 19. 3. 1666 Trnava), kňaz, biskup, mecén. V r. 1644 vydal v Trnave verše Petra Benického.

Bednár, František SJ (20. 7. 1916 Lančár, okr. Piešťany – 25. 1. 1987 Trnava), kňaz, náboženský publicista, spisovateľ, zakladateľ ekumenických pobožností v Trnave v jezuitskom kostole, v ktorom bol po r. 1945 a neskôr v r. 1968 –1974 správcom. Započal s týždňom modlitieb za jednotu kresťanov od 18. 1 do 25. 1.

Beneš, Juraj (2. 3. 1940 – 11. 9. 2004) hudobný skladateľ, autor moderných slovenských opier. Narodil sa v Trnave, zomrel a pochovaný je v Bratislave. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Trnave, kde navštevoval aj Hudobnú školu. V rokoch 1954 – 1960 študoval hru na klavíri u Romana Rychlu na Konzervatóriu v Bratislave. 1960 – 1964 študoval kompozíciu u Jána Cikkera na VŠMU v Bratislave. V r. 1964 – 1974 korepetítor v Opere Slovenského národného divadla v Bratislave.

V r. 1974 – 1983 prednášal hudobno-teoretické disciplíny na Katedre hudobnej výchovy PdFUK v Trnave. V r. 1984 prednášal teóriu hudby na Katedre hudobnej teórie Hudobnej fakulty VŠMU v Bratislave. 1988 – 1991 pôsobil ako dramaturg Opery SND, 1994 – 1998 bol predsedom Slovenskej sekcie ISCM. V r. 1997 získal titul profesora skladby na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne, ako prodekan Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU.

Beneš, Marcel (23. 3. 1910 Moosbrum, Rakúsko – 24. 11. 1974 Trnava) dentista, dlhoročný člen Bradlanu, člen symfonického orchestra, aktívny šachista, preborník okresu v TJ Lokomotíva, výtvarník, dlhoročný člen odbornej poroty pre okresné súťažné výstavy amatérskeho výtvarníctva pri Okresnom osvetovom stredisku v Trnave.

Benický, Michal SJ (21. 1. 1677 Mukačevo, Ukrajina – 31. 3. 1720 Trnava), kňaz, teológ, univerzitný profesor. Príslušník zemianskeho rodu. Na Trnavskej univerzite prednášal teologické disciplíny.

Berchtoldt, František (24. 6. 1730 Trnava – 14. 8. 1793 Svätý Kríž nad Hronom, teraz Žiar nad Hronom), kňaz, biskup, náboženský spisovateľ, mecén, ktorý založil z vlastného majetku tzv. Berchtoldovu základinu, z ktorej podporoval chudobné školstvo, kostoly a konvertitov.

Bobkovič, Štefan (27. 3. 1760 Trnava – 1812 Trnava), rímskokatolícky kňaz v Senohrade, syn trnavského mešťana. Bol Bernolákovým spolužiakom, členom a podporovateľom Slovenského učeného tovarišstva.

Blatnický, Rudolf, SDB (*6. 11. 1928 Trnava), rehoľný brat, diakon, profesor teológie, redaktor, ktorý žil a pôsobil v Ríme.

Bleho, Ernest, SDB (27. 9. 1915 Močenok, okres Šaľa – 22. 11. 1988 Trnava), kňaz. cirkevný právnik, do smrti farár v Trnave-Kopánke.

Bogsch, Karol, Dr. (1879 Bratislava – 1934 Trnava), známy trnavský advokát a funkcionár Mestského zastupiteľstva v Trnave ešte za bývalej monarchie. Spoločne s manželkou sústredili mimoriadnu umeleckú zbierku starožitností a boli o. i. majiteľmi známeho objektu kaviarne „Othon“, neskôr premenovanej na kaviareň Európa, známej po prenájomcovi ako „Thalmeiner“.

Bošáni, Andrej SJ (13. 11. 1673 Bošany, okres Partizánske – 19. 11. 1730 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, náboženský spisovateľ. Do Spoločnosti Ježišovej vstúpil v Trnave dňa 21. 11. 1689.

Bošňák, Štefan (27. 7. 1607 Fil'akovo, okres Lučenec – 23. 9. 1644 Trnava), kňaz, biskup. Študoval na gymnáziu v Trnave, na univerzite vo Viedni a teológiu v Ríme. Za kňaza ho vysvätil arcibiskup Peter Pázmaň.

Brychta, Július, JUDr. (27. 11. 1901 Bratislava – 9. 10. 1968 Trnava), právnik, pedagóg, od r. 1959 vedúci občianskej náuky na Pedagogickom inštitúte, od 1964 na Pedagogickej fakulte UK v Trnave. Autor monografických prác, učebných textov, štúdií a článkov v odborných časopisoch.

Bugala, Štefan, MUDr. (11. 8. 1910 Gabčíkovo – 18. 9. 1982 Trnava), obvodný lekár s rozsiahlou klientelou. Patril medzi výrazné osobnosti spoločenského života v Trnave.

Čáki, Mikuláš (1757 Spiš – 9. 3. 1824 Trnava), kňaz, gróf, kanonik. Podporoval vydávanie slovenskej literatúry predplácaním kníh. Patril medzi členov trnavského stánku bernolákovcov.

Čížik, Ján (11. 5. 1916 Bratislava – 11. 4. 1994 Trnava), kňaz, pápežský prelát, náboženský publicista. Od roku 1942 profesor filozofie a náboženstva na Cirkevnom gymnáziu v Trnave. V roku 1958 sa stal tajomníkom Biskupského úradu v Trnave, v roku 1965 bol menovaný za generálneho vikára a od roku 1973 sa stal pápežským prelátom. Po roku 1970 vykonával aktívnu funkciu v hnutí *Pacem in terris*. Od roku 1989 bol správcom Kostola sv. Jozefa v Trnave.

Čubaj, Matej (1753 Trnava – 8. 6. 1794 Križovany nad Dudváhom, okres Trnava), kňaz, bernolákovec, literárne činný. Študoval na Trnavskej univerzite. Bol členom Slovenského učeného tovarišstva.

Daniš, Jozef SJ (17. 12. 1913 Prešov – 19. 6. 1996 Báč, okres Dunajská Streda, pochovaný v Trnave), kňaz, teológ, kazateľ, publicista. Známy svojím dielom *Naša odpoveď na fatimské proroctvo* (Trnava 1944).

Danišovič, Alojz (20. 4. 1913 Boleráz, okres Trnava – 5. 5. 1994 Trnava), kňaz, monsignor, publicista. Filozofické a teologické štúdiá absolvoval v Ríme. Po roku 1974 vypomáhal v trnavských kostoloch ako spovedník.

Daubner, Ján Alojz SJ (28. 7. 1856 B. Štiavnica – 9. 8. 1909 Trnava), kňaz, kazateľ, náboženský publicista a prekladateľ. Vyznamenal sa ako slovenský kazateľ v Trnave. Propagoval život sv. Ignáca z Loyoly.

Detrich, Ján (14. 5. 1877 Trenčín – 16. 4. 1951 Trnava). Spisovateľ, prekladateľ, učiteľ, neskôr riaditeľ ľudovej školy v Trnave. Zostavovateľ učebníc, snára, informačnej monografie o Trnave, ako aj inonárodných rozprávok, napr. *Guliverove cesty*, *Robinson Crusoe* a pod.

Dilong, Rudolf (pôvod. menom Alfonz), OFM (1. 8. 1905 Trstená, okres Tvrdošín – 7. 4. 1987 Pittsburg, Pa, USA), kňaz, básnik, predstaviteľ Katolíckej moderny, dramatik, prozaik. Noviciát absolvoval v Trnave, kde pokračoval aj v štúdiách.

Dobrovodský, Jozef (1. 3. 1935 Biely Kostol – 12. 4. 1978 Trnava). Agrotechnik, herbológ. Študoval na Agronomickej fakulte VŠP v Nitre. Od 1962 pôsobil vo Výskumnom ústave kukurice v Trnave. Odborník v systémoch ochrany kukurice proti burinám. Obhájil tucet výskumných prác, autor 56 pôvodných odborných príspevkov.

Doležil – Dömény, Rudolf (14. 4. 1890 Plavecké Podhradie – 26. 8. 1969 Trnava), známy ako jeden z prvých trnavských súkromných podnikateľov s poľnohospodárskymi strojmi a mlátiacimi súpravami, ktorý mal svoju firmu už na začiatku 20. storočia. Žil aktívnym spoločenským životom a výrazne sa presadil aj v podnikateľských kruhoch mesta. Bol vlastníkom jedného z prvých automobilov v Trnave.

Dravecký, František (12. 6. 1725 Varaždín, Juhooslávia – 18. 6. 1802 Trnava), kňaz, mariológ, publicista. Jedna z jeho prác vyšla aj v preklade do bernolákovskej slovenčiny. Zomrel v Trnave.

Dubovský, Juraj (1569 Bohdanovce nad Trnavou – 1637 Trnava), biskup, kazateľ, ostrihomský kanonik, v rokoch 1598 – 1605 správca a kazateľ v slovenskom Kostole sv. Michala archanjela v Trnave, kde zveľadil aj knižnicu. Pochovaný je v krypte Dómu sv. Mikuláša.

Dvorák, Julián (1753 Hlohovec – 8. 6. 1826 Trnava), náboženský spisovateľ, prekladateľ, kazateľ a profesor gymnázia v Trnave.

Ďurgala, Martin (10. 11. 1783 Podbranč – 8. 1. 1856 Trnava), kultúrny pracovník, od r. 1822 učiteľ v Trnave. Podporovateľ a rozširovateľ slovenskej tlače. Ako kurátor Evanjelickej cirkvi v Trnave obraňoval práva Slovákov proti Nemcom.

Edmundus, Valér (1590 Skalica – 1639 Trnava), kňaz, archidiakon, kazateľ, básnik. Stal sa kanonikom Trnavskej kapituly (1616).V časocho, keď medzi vzdelancami vládla latinčina, dochádzal z Chtelnice do Trnavy, kde pravidelne mával slovenské kázne.

Fába, Šimon (18. 8. 1731 Slopná, okres Považská Bystrica – 21. 3. 1801 Trnava), kňaz pedagóg, básnik, mecén, bernolákovec, ostrihomský kanonik. Bol členom a štedrým podporovateľom Slovenského učeného tovaríšstva a bernolákovského hnutia. Zakladateľ verejnej knižnice v Trnave a profesor cirkevného práva na Trnavskej univerzite.

Fagula, Gejza, JUDr. (1908 – 1998), právnik, publicista, žurnalista, v roku 1937 komentoval pohreb otca slovenského národa Andreja Hlinku (záznam je dodnes zachovaný). Pochovaný je na Cintoríne na Kamenej ceste v Trnave.

Filo, Ján (31. 5. 1723 Nitra – 12. 11. 1786 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, rektor seminára v Trnave. Ako kaplán pôsobil na viacerých miestach západného Slovenska.

Florians František, Ing. arch. (19. 6. 1894 Zavar – 22. 7. 1978 Bratislava). Architektúru študoval v Budapešti. V Trnave projektoval okresný dom, mestský parný kúpeľ, budovu SSV, kostol na Tulipáne. Venoval sa tiež maľovaniu, mal niekoľko individuálnych výstav.

Fóriš - Otrókóci, František (1648 Rimavská Seč, okres Rimavská Sobota – 1. 10. 1718 Trnava), pedagóg, spisovateľ, konvertita. Pôsobil na zahraničných cestách v snahe zjednotiť luteránov a kalvínov. V roku 1694 konvertoval na katolícku vieru. Od roku 1699 pôsobil ako profesor práva na Trnavskej univerzite.

Fórischová, Marta (11. 12. 1925 Trnava – 26. 10. 1984 Trnava), dcéra známej rodiny Fórisch v Trnave, kozmetička, v mladosti členka Akademického divadla v Trnave, poetka, humoristka, veľký divadelný milovník, návštevníčka všetkých divadelných inscenácií, priateľka umelcov, akýsi „divadelný maskot“.

Fórisch, Michal, Ing. (17. 11. 1923 Trnava – 21. 3. 1988 Trnava), syn známej rodiny Fórisch v Trnave, bankový úradník v Bratislave, ktorý bol hudobne aktívny, hrával na

husle v chrámovom orchestri v Dóme sv. Mikuláša. Pre svoj osobitý humor patril medzi spoločensky známe osobnosti mesta Trnavy.

Forró, Juraj SJ (1571 Sedmohradsko, Rumunsko – 18. 10. 1641 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, provinciál. Pracoval ako misionár v Sedmohradsku. V Trnave zastával funkciu rektora univerzity (1627 – 1629), potom sa stal kazateľom a svedníkom v Trnave. Spolupracoval s Petrom Pázmaňom a bol jedným z prvých rektorov Trnavskej univerzity .

Fuhrman, Matej OSPP (1702 Trnava – 1775 Trnava), kňaz, spisovateľ, grafik. V r. 1719 vstúpil do rehole sv. Pavla prvopustovníka v Marianke. Ako výborný grafik zhotovil viacero medirytín a leptov do vydání kníhtlačiarne Trnavskej univerzity.

Frühwirt, Jozef (+21. 1. 1743 Trnava), univerzitný profesor, náboženský spisovateľ. Bol profesorom filozofie a teológie na Trnavskej univerzite.

Galgóci, Ján (+6. 4. 1776 Trnava), kňaz, biskup. Pochádzal zo zemianskej rodiny. Gymnaziálne a filozofické štúdiá absolvoval v Trnave. Istý čas pôsobil ako kancelár Trnavskej univerzity.

Galgóci – Krupiansky, František (31. 3. 1900 Horná Krupá – 10. 5. 1928 Bratislava), vyučený typograf, neskôr redaktor, vydavateľ, ktorý miloval svoj národ, jeho reč, jeho kultúru. V roku 1924 vo vlastnom náklade vydával mesačník s názvom *Slovenské kvety*, ktorý redigoval a zväčša doň aj autorsky prispieval a ktorý posielal aj krajanom do zahraničia. Jeho jediným majetkom bola vzácna knižnica. Písal básne, divadelné hry, popularizačné články, písal o najväčších osobnostiach slovenského národného života, zbieral a uverejňoval ľudové piesne z celého Slovenska. Už ako mladý pochopil dôležitosť vzdelania a šírenia osvety. Zomrel predčasne.

Gažo, Štefan SJ (1. 11. 1711 Malé Lednice, okres Považská Bystrica – 12. 5. 1755 Trnava) univerzitný profesor, prírodovedec. Ako profesor Trnavskej univerzity prednášal v rámci filozofie aj fyziku, poznal učenie predstaviteľov modernej vedy, akými boli Kopernik, Galilei či Newton.

Gerbelová, Michaela, RNDr., rod. Sieglová (11. 6. 1940 Trnava – 5. 3. 1986 Trnava), biochemička, profesorka na Strednej zdravotníckej škole v Trnave, poetka, výrazná kultúrno-spoločenská osobnosť. Zomrela predčasne. Pri dvadsiatom výročí úmrtia jej bola vydaná básnická zbierka pod názvom *Poézia*.

Gerbel, Stanislav (13. 11. 1939 Trenčín – 3. 2. 1987 Trnava), zástupca riaditeľa na Strednej zdravotníckej škole v Trnave, výrazná spoločenská a športová osobnosť. Bol aktívny hádzanár Lokomotívy Trnava. Počas svojej športovej kariéry získal významné ocenenia, ako napr. striebornú medailu za 2. miesto v celoštátnej hádzanárskej extralige.

Geryk, Ľudovít (5. 8. 1860 Trnava – 17. 10. 1950 Martin), učiteľ, publicista, venoval sa výskumu folklóru, publikoval pod pseudonymom Jaroslavín.

Glavač, Štefan SJ (13. 12. 1629 Varaždín, Chorvátsko – 22. 8. 1680 Trnava), profesor teológie a matematiky na Trnavskej univerzite.

Golda, Július MUDr. (9. 4. 1907 Šumiac okres Banská Bystrica – 22. 3. 1993 Trnava), lekár na ušno-krčnom oddelení trnavskej nemocnice, vynálezca. Podľa

literatúry si zostrojoval nástroje pre krčné a ušné operácie, ako aj pre oddelenie nemocnice rôzne technické vynálezy.

Golessény, Pantaleón Jozef OFM (16. 3. 1786 Nové Sady, okres Nitra – 23. 4. 1863 Trnava), kňaz, pedagóg, náboženský spisovateľ, rehoľný predstavený, vyznamenaný rytierskym rádom. Rodom bol Slováč. O jeho slovenskosti svedčí F. V. Sasinek.

Gombár, Pavol František (9. 1. 1795 Skalité, okres Čadca – 3. 2. 1870 Trnava), kňaz, titulárny prepoš, národovec, kultúrny dejateľ, člen MS. Bol vicerektorom trnavského seminára, neskôr bol vymenovaný za kanonika v Trnave. Dopisoval si s M. Hamuljakom, zaslúžil sa o vydanie básnického diela Jána Hollého a organizačne zabezpečoval vyrytie jeho portrétu.

Gomboš, Ján SJ (3. 3. 1911 Chicago, USA – 31. 5. 2003 Trnava), kňaz, narodil sa v Amerike, rodina sa vrátila na Slovensko. Študoval v Kláštore pod Znievom, v Ružomberku, v Taliansku, Maďarsku. Na sklonku života pôsobil v rehoľnom spoločenstve Milosrdných sestier sv. Kríža v osade Bojková pri Jablonici. Pochovaný je v spoločnom hrobe jezuitov v Trnave.

Grujbár, Ján (1908 Suchohrad pri Záhorskej Vsi – 29. 4. 2005 Trnava, pochovaný v Suchohrade), zakladateľ pediatrie v Trnave, dlhoročný primár na dojčensko-kojeneckom oddelení v trnavskej nemocnici, v roku 2004 ocenený *Uznaním za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Trnava*.

Haas, Jozef (8. 12. 1906 Lednické Rovné – 24. 3. 1979 Trnava), šľachtiteľ, hospodársky adjunkt na veľkostatkoch v rôznych mestách, v rokoch 1926 – 1927 v Trnave. V rokoch 1949 – 1972 vedúci a hlavný šľachtiteľ šľachtiteľskej stanice v Bučanoch. Vynikol ako šľachtiteľ a organizátor šľachtenia.

Heissová-Valentová, Irena (28. 11. 1906 Alsómer, dnes asi Nižná Mišľa, okres Košice – 4. 2. 1984 Bratislava), klavírna virtuózka. Žila v Trnave. Jej prvý koncert odznel v Moyzesovej sieni v Bratislave. Neskôr korepetítorka baletnej školy v Trnave. Poskytovala aj súkromné hodiny klavíru.

Hidi, Gregor SJ (14. 2. 1674 Satmár, Rumunsko – 6. 3. 1705 Trnava), univerzitný profesor. Posledný rok života pôsobil na Trnavskej univerzite ako profesor etiky a špirituál. Bol popredným kazateľom v slovenskom, nemeckom a maďarskom jazyku, spolupracovníkom M. Sentivániho.

Holovič, Karol (26. 10. 1949 Trnava – 20. 3. 1991 Trnava), pochovaný na Cintoríne na Kamennej ceste), dlhoročný hokejista Trnavy, neskôr obetavý tréner trnavských nádejí, nečakane zomrel v marci 1991 vo veku 41 rokov. Už 15 rokov sa na jeho počesť uskutočňuje v Trnave súťaž hokejových družstiev aj so zástupcami Mestského úradu pod názvom Memoriál Karola Holoviča.

Horvát, Jozef MUDr. (11. 3. 1924 Chynorany – 26. 1. 1995 Trnava), primár, zakladateľ hematologicko-transfúziologického oddelenia (HTO) v trnavskej nemocnici. Vo Vietname zakladal transfúziu službu.

Hučko, Ján (8. 7. 1910 Sereď – 21. 3. 1973 Bratislava), významný sochár, reštaurátor, medailér a výtvarný pedagóg, ktorý pôsobil na trnavskom gymnáziu ako profesor kreslenia.

Hudec, Ivan (11. 12. 1938 Trnava – 18. 9. 1992 Trnava, pochovaný na Cintoríne na Kamennej ceste), pedagóg, poslanec MZ Trnava, podpredseda Krajského národného výboru (KNV) Bratislava, športový letec, obetavý tréner. Na jeho počesť sa v Trnave organizuje letecký memoriál.

Hýroš, Ján (+20. 1. 1780 Trnava), kňaz, archidiakon, náboženský spisovateľ. Tlačou vydal príležitostnú kázeň *Štít udatných* ktorá mu vyšla v Trnave v roku 1776.

Ilošvai, Štefan (+1. 10. 1559 Trnava), kňaz, biskup, právnik, veľprepošť so sídlom v Trnave, dobrý znalec cirkevného i domáceho uhorského práva.

Ivánková - Kultíková, Elena (18. 7. 1871 Trnava – 26. 10. 1941 Praha, poch. v Martine), spisovateľka. Jej matka bola dcérou M. M. Hodžu. Ľudovú a strednú školu navštevovala v Trnave. Vychovávateľka v meštianskych rodinách, neskôr žila v Bratislave a v Prahe. V jej diele dominuje vnímavosť pre umelecké artefakty.

Janda, Jozef Napoleon (18. 6. 1869 Necpaly, okres Martin – 30. 5. 1945 Trnava), kňaz, teológ, náboženský spisovateľ, redaktor a novinár. Trnavský kanonik, rektor kňazského seminára v Trnave, generálny vikár.

Janoška, Juraj JUDr. (16. 10. 1882 Liptovská Sielnica – 23. 4. 1945 Lučenec, pochovaný v Liptovskom Mikuláši). Právnik, politik, od roku 1923 pôsobil v Trnave ako verejný notár. Prvý evanjelický biskup. Zakladateľ časopisu *Tatranský sokol* (1918).

Jandrašák, Emil (1906 – 1945), profesor gymnázia v Trnave, pochovaný na Evanjelickom cintoríne .

Jedlička, Pavol (14. 1. 1884 Dolný Lopašov – 26. 2. 1917 Maďarsko), regionálny historik. Študoval na gymnáziu v Trnave, kde od roku 1902 aj pôsobil. Zaoberal sa históriou Malých Karpát, založil archeologický spolok Bratislavskej župy a staral sa o ochranu pamiatok na jej území. Autor odborných prác, tvorca veľkých archeologických a etnografických zbierok, ktoré mali byť základom pripravovaného mestského múzea v Trnave. Verejnosti bolo známe ako Jedličkovo múzeum (v budove starého gymnázia).

Jesenský, Viktor Jakub (11. 2. 1882 Trnava – 21. 12. 1938 Trnava), spisovateľ, robotník, funkcionár. Patril k priekopníkom robotníckej žurnalistiky, pravidelne prispieval do robotníckej tlače a kalendárov fejtónmi, črtami, krátkymi prózami zo života. Bol organizátor i režisér ochotníckeho divadla v Trnave a v Dolnej Krupej a spoluzakladateľ robotníckeho spevokolu Bradlan.

Jezernický, František (1655 Trnava – 1. 5. 1713 Trnava), kňaz, biskup, mecén. Pochádzal zo zemianskeho rodu. Pochovaný je v krypte františkánskeho kostola (sv. Jakuba St.). Ako trnavský kanonik dal na opravu Mestskej veže 100 florénov. Vo farskom Kostole sv. Michala dal obnoviť oltár Božieho tela, u paulínov (Kostol sv. Jozefa) barokovú kazateľnicu zdobí jeho erb.

Jilemnický, Peter (18. 3. 1901 Letohrad – 19. 5. 1949 Moskva, Rusko), spisovateľ, publicista, diplomat. V rokoch 1930 – 1932 učil na bývalej chlapčenskej meštianskej škole na Hollého ulici v Trnave, kde má dodnes pamätnú tabuľu. Z trnavského prostredia pochádza námet na jeho známy román *Kus cukru*.

Jurek, Jozef SJ (13. 4. 1891 Bešeňová, okres Ružomberok – 7. 4. 1928 Trnava), kňaz, vychovávateľ, kazateľ, náboženský spisovateľ z národne cítiacej rodiny. Bol zakladateľom akcie mládeže, ktorá sa zaoberala apoštolátom a robila finančné zbierky pre chudobných študentov. Napísal báseň *Lásky svätej ohnisko*, ktorú zhudobnil M. Schneider-Trnavský a nachádza sa v JKS.

Kapi, Gabriel SJ (28. 8. 1658 Kapušany – 24. 3. 1728 Trnava), pedagóg, spisovateľ. Pôsobil na Trnavskej univerzite ako profesor, neskôr rektor a ako riaditeľ univerzitnej kníhtlačiarne v Trnave. Bol literárne činný.

Kasanický, Adam SJ (15. 7. 1748 Vrbica, okres Liptovský Mikuláš – 5. 10. 1804 Trnava), orientalista. Bol profesorom hebrejského jazyka a orientálnych rečí na univerzite v Trnave, Budíne a Bratislave. Mal podiel na vzniku bernolákovského hnutia.

Kazi, Ján SJ (8. 9. 1686 Levice – 6. 5. 1759 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, filozof. Pôsobil ako profesor filozofie a teológie na Trnavskej univerzite, kde prednášal etiku, fyziku, metafyziku, logiku a kazuistiku. Bol autorom historických prác, populárnej histórie Trnavskej univerzity a náboženskej literatúry.

Keleši, Július, MUDr. (6. 9. 1908 Nové Mesto nad Váhom – 18. 7. 1980 Trnava), okresný hygienik, predseda zdravotného odboru v Trnave, okresný lekár.

Keresteš, Štefan SJ (+19. 4. 1666), kňaz, vychovávateľ, univerzitný profesor. Pôsobil ako vychovávateľ u palatína M. Esterháziho. Medzitým pôsobil na univerzite v Trnave ako profesor kazuistiky, študijný prefekt a dekan fakulty jazykov. Bol autorom smútočnej reči na pohrebe grófa Esterháziho vo Viedni 1645.

Kéry, František Borgia SJ (10. 10. 1702 Kenézlö, Maďarsko – 1. 12. 1763 Trnava), filozof, matematik, astronóm, fyzik, historik. Zaujímal popredné miesto v dejinách uhorskej filozofie, ale v centre jeho záujmu boli aj matematika, astronómia a najmä fyzika. Bol konštruktérom astronomických prístrojov (hodín a teleskopov), vynašiel novú konštrukciu zrkadlových ďalekohľadov Newtonovho typu, ktoré vyrábal pre Trnavskú univerzitu, kde ich s úspechom používali.

Kitonič, Ján (1560 – 20. 12. 1619 Trnava), právnik, humanista. Pôsobil ako podžupan Mošovskej stolice a kráľovský finančný prokurátor. Na konci života pôsobil v Trnave, kde pripravil do tlače dve významné publikácie, v ktorých sa zaoberal procesnoprávnou praxou v Uhorsku a protirečeniami v Tripartite.

Kmeč, Ladislav (21. 8. 1947 Nová Ľubovňa, okres Stará Ľubovňa – 27. 1. 1990 Brno, pochovaný v Trnave na Cintoríne na Kamennej ceste), vedúci TJ Slávia v Trnave, športovec. Stál pri zrode oddielu džuda a jeho rozvoji v Trnave. Bol zvolený do čela slovenského zväzu džuda. Zaslúžil sa o rozvoj telovýchovných jednôt v okrese. Bol pri zrode Trnavského novoročného behu. Tieto preteky nesú na jeho počesť názov Memoriál Ladislava Kmeča.

Kner, Kristián (17. storočie), maliar, pracoval v jezuitskom kostole na hlavnom oltári, aj na výzdobe klenby Kaplnky sv. Ignáca a Košických mučeníkov.

Knilling, Balthasar (17. storočie), viedenský stolár a rezbár. V roku 1637 v Trnave vyhotovil v novopostavenom univerzitnom kostole hlavný oltár, tabernákulum a kazateľnicu.

Kotvan, Imrich, PhDr., CSc. (9. 2. 1910 Trnovec – 21. 3. 1984 Bratislava), literárny historik, inkunábulista a bibliograf. Profesor na gymnáziu v Trnave. Zaoberal sa bernolákovcami.

Körper – Zrínsky, Karol Jozef, ThDr. (4. 1. 1894 Nemšová – 4. 12. 1969 Bratislava) Katolícky kňaz, bratislavský kanonik, pedagóg, spisovateľ, žurnalista, národovec. V rokoch 1928 – 1932 bol tajomníkom Biskupského úradu v Trnave, hlavným a zodpovedným redaktorom mesačníka slovenskej katolíckej inteligencie *Kultúra a Duchovný pastier*, ktoré vydával Spolok sv. Vojtecha v Trnave.

Krajačič, Lukáš SJ (+1642 Trnava), filozof, fyzik. Na filozofickej fakulte Trnavskej univerzity prednášal od r. 1639 logiku, kazuistiku, morálku, fyziku a metafyziku.

Krč, Pavol (20. 6. 1913 Turá Lúka – 20. 9. 1985 Trnava), hospodársky a politický pracovník, v rokoch 1955 - 1960 predseda Mestského národného výboru v Trnave.

Krchňák, Alfonz Pavol OFM (1736 Bohdanovce nad Trnavou, okres Trnava – 18. 3. 1816 Trnava), kňaz, národný buditeľ, pedagóg. Ako gvardián trnavského konventu sa zúčastnil sporu o podobu spisovnej slovenčiny. Neskôr prijal bernolákovčinu a v r.1792 patrili medzi zakladajúcich členov Slovenského učeného tovarišstva.

Kučera, Lukáš (6. 10. 1906 vo Valaskej Belej – 2004 v Trnave), sklenár. Pochádzal z mnohodetnej rodiny. Ako 22-ročný odišiel za prácou do Trnavy, kde sa usadil a doživotne poctivo pracoval ako sklenár. Bol členom spolku veteránov a Miestneho odboru Matice slovenskej v Trnave. Za rok 2003 mu bola udelená cena *Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Trnava*.

Kunst, Ignác (17. 4. 1770 Trnava – 15. 7. 1842 Trnava), kňaz, kanonik, bernolákovec. Pôsobil v Maduniciach, Dehticiach, Chtelnici a v Trnave, kde bol farár, kanonik a titulárny prepošť. Bol predplatiteľom Bernolákovho *Slovára*.

Kutaši, Ján (nar. okolo 1545, zomrel 16. 9. 1601 v Trnave), kňaz, ostrihomský arcibiskup, štátny hodnostár. Pochádzal zo zemianskej rodiny. Pôsobil ako učiteľ v Trnave, neskôr trnavský prepošť, napokon ostrihomský arcibiskup. Pôsobil aj v štátnej správe ako uhorský kancelár, neskôr miestodržiteľ.

Kutlík, Vendelín (5. 4. 1834 Stará Pazova, Juhoslavia – 4. 6. 1904 Trnava), advokát, podporovateľ divadelného umenia. Od 1867 pôsobil ako advokát v Trnave. Zakrátko sa stal národným vodcom kraja. Rozvíjal tu kultúrno-osvetovú činnosť, organizoval slovenské ochotnícke divadelné predstavenia. Bol dopisovateľom Slovenských národných novín, prispieval básňami do Sokola a Orla.

Kutka, Nicholas, MUDr. (17. 12. 1926 Zakarpatská Rus – 23. 1. 2005 v USA). V r. 1945 maturoval na biskupskom gymnáziu v Trnave. Na Lekárskej fakulte UK promovoval v r. 1951. Pracoval ako odborný asistent, lekár, vedecký pracovník a po emigrácii v r. 1968 ako vedecký pracovník v Nemecku, neskôr v USA, kde sa natrvalo usadil. Pracoval ako expert pre nukleárnu medicínu, prednášal na mnohých univerzitách, viedol diplomové práce. Posledné pracovisko bolo v Houstone, v štáte

Texas, kde pôsobil ako vedúci oddelenia nukleárnej medicíny vo Veterans Affairs Medical Center, jednej z najväčších nemocníc USA. Po novembri 1989 často navštevoval Trnavu, kde sa zoznámil s Veronikou Filovou - Miheličevou, opernou speváčkou z Mariboru. Tu na Trnavských dňoch lásky, pokoja a porozumenia si povedali svoje áno v katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa. Ich spoločný život bol relatívne krátky.

Kyselý, Matej (5. 2. 1750 Trnava – 14. 3. 1795 Sereď), národný buditeľ, člen a podporovateľ Slovenského učeného tovarišstva. Bol šíriteľom slovenských kníh a praktickým ovocinárom a včelárom.

Lieder, Friedrich Johann Gottlieb (3. 7. 1780 Postdam, Nemecko – 13. 5. 1859 Pešť, Maďarsko), nemecký portrétista, litograf. Od roku 1830 žil a pracoval v Trnave. Portrétoval mnoho uhorských aristokratov, medzi inými tiež Jána Kollára, Jána Hollého.

Lašán, Ľudo (2. 8. 1909 Ratková pri Lučenci – 2004 Bratislava), historik, redaktor, publicista, básnik, v rokoch 1951 – 1953 redaktor Učiteľských novín. Od roku 1960 pôsobil najprv na Pedagogickom inštitúte v Trnave, po reorganizácii na Pedagogickej fakulte UK v Trnave, kde pôsobil až do dôchodku. V roku 1969 vydalo vydavateľstvo Obzor Bratislava jeho knihu s názvom *Mesto Trnava a jeho samospráva 1913 – 1938*.

Lósy, Imre (+9. 11. 1642 v Trnave), kňaz, arcibiskup, mecén. Pochádzal z kalvínskej rodiny. Študoval vo Viedni, kde pod vplyvom jezuitov konvertoval. Plných dvanásť rokov bol generálnym vikárom arcibiskupa Petra Pázmaňa. Ustanovil základinu 30 tisíc zlatých na založenie Právnickej fakulty Trnavskej univerzity.

Luženský, Ladislav (+4. 11. 1790 Trnava), kňaz, biskup. Filozofické štúdiá absolvoval v Trnave, v roku 1780 sa stal titulárnym biskupom a arcibiskupským vikárom v Trnave.

Madač, Jozef (25. 9. 1779 Trnava – 6. 7. 1856 Trnava), kňaz, mecén bernolákovcov, kazateľ. Na primíciách mu bol slávnostným rečníkom neskorší kardinál Alexander Rudnay.

Madočáni, Ondrej SJ (8. 1. 1664 Horovce, okres Púchov – 23. 4. 1725 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, básnik, spisovateľ. Pôsobil ako profesor etiky a špirituaál v Trnave, ako aj na viacerých európskych univerzitách.

Madočáni, Žigmund SJ (1. 5. 1639 Horovce, okres Púchov – 13. 1. 1679 Trnava), univerzitný profesor. Filozofiu vyštudoval v Trnave, neskôr pôsobil ako univerzitný profesor na Trnavskej univerzite, kde prednášal etiku, teológiu, kazuistiku. Tam bol aj dekanom Filozofickej fakulty a študijný prefekt.

Magdolen, Štefan (5. 9. 1925 Chynorany, okres Partizánske – 3. 8. 1997 Trnava), kňaz, redaktor, literát. Od roku 1968 pracoval v Spolku svätého Vojtecha v Trnave, najprv ako knihovník, neskôr vo vydavateľskom oddelení. V r. 1968 – 1997 bol technickým redaktorom a zodpovedal za grafickú úpravu Duchovného pastiera. Neskôr bol samostatným redaktorom.

Malinský, Václav OFM (19. 5. 1780 Hnileč, Česko – 8. 10. 1838 Trnava), hudobný skladateľ a organista. V Trnave začal komponovať skladby pre chór tamojšieho kláštora.

Matulay, Tibor (21. 8. 1916 Báhoň – 10. 2. 1995 Banská Bystrica), významný historik, archivár mesta Banská Bystrica, publicista, ktorý bol aj riaditeľom Obchodnej akadémie v Trnave.

Mikula, Vojtech SJ (5. 5. 1920 Krškany, okres Levice – 8. 9. 1992 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, teológ, pedagóg a prekladateľ. Po roku 1990 sa výrazne podieľal na vydávaní časopisu *Viera a život*.

Miskovič, Cyrinus OFM (1711 Naháč, okres Trnava – 12. 2. 1763 Trnava), profesor, náboženský spisovateľ.

Mandel, Juraj (* 6. 8. 1886 Kuželov), maliar, spoluzakladateľ Umeleckej besedy slovenskej, od roku 1920 bol profesorom na trnavskom gymnáziu.

Marek, Jozef Ing. arch. (17. 1. 1899 Petrovice – 17. 1. 1969 Brno), architekt, v Trnave pôsobil do roku 1926. Medzi jeho najvýznamnejšie stavby patrí Evanjelický kostol jednoduchých tvarov a priestorov v Trnave v roku 1923.

Matuška, František (27. 3. 1896 Mikloš – 9. 2. 1979 Trnava), bol v r. 1945 predseda Mestského národného výboru (MsNV) za KS Slovenska v Trnave.

Mucinger, Vavrinec (18. storočie), maliar. Pochádzal z Viedne. Stal sa trnavským mešťanom v r. 1741. Do dejín Trnavy sa zapísal monumentálnou maliarskou výzdobou Kaplnky sv. Jána Evanjelistu v bývalom šľachtickom seminári, dnes v Arcibiskupskom úrade v Trnave.

Munkátsy, Štefan (8. 9. 1683 – apríl 1723 Trnava), právnik, po skončení štúdií sa usadil v Trnave. Vlastnil veľkú knižnicu, viac verejnú ako súkromnú. Po jeho smrti knižnicu kúpil gróf J. Esterházy.

Muška, Anton SJ (3. 2. 1719 Rybník, okres Levice – 21. 4. 1790 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, básnik. V rokoch 1764 – 1770 kancelár Trnavskej univerzity a kazateľ v Trnave.

Nárai, Juraj (23. 4. 1645 Palócz, Maďarsko – 5. 12. 1699 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, skladateľ duchovných piesní. Svojou literárno-hudobnou tvorbou patrí medzi najvýznamnejších katolíckych skladateľov 17. storočia. Mnohé duchovné piesne vyšli tlačou v Trnave.

Némethi, Jakub (29. 8. 1573 Rožňava – 1. 6. 1644 Bratislava), knihovedec, kníhtlačiar. Pripravoval diela P. Pázmaňa do tlače. V r. 1635 vymenovaný za riaditeľa univerzitnej tlačiarne Trnavskej univerzity. Spracoval prvý rukopisný katalóg knižnice jezuitského kolégia v Trnave, ktorý sa nezachoval.

Nessenthaler, Eliáš (1664 Augsburg, Nemecko – 1714 Augsburg, Nemecko), grafik. Pôsobil v Uhorsku. Jeho meno sa objavuje na titulných mediritinách trnavských kalendárov.

Noskovič, Alexander, PhDr. (15. 1. 1924 Sereď – 15. 6. 1975 Bratislava), režisér, kritik, divadelný teoretik a historik. Študoval na gymnáziu v Trnave. V rokoch 1944 – 1945 začal režírovať v Akademickom divadle v Trnave. Mal významný podiel na založení Zväzu slovenských divadelných umelcov.

Novák, Mikuláš (+ 1636 Trnava), kňaz, archidiakon, kazateľ. Pôsobil ako kanonik-kantor Ostrihomskej kapituly v Trnave.

Nyiulas, Imrich, MUDr. (25. 3. 1917 Handlová – 21. 12. 1991 Bratislava), primár chirurgie v trnavskej nemocnici, zavádzal nové chirurgické postupy.

Nypoort, Justus van den (1625 Utrecht, Holandsko – 1692 Utrecht, Holandsko), maliar, rytec, kresliar. V rokoch 1669 – 1683 pôsobil v Trnave. Zhotovil medirytiny ako titulné listy a frontispice pre kalendáre na rok 1682, rôzne diela univerzity a dve veduty Trnavy.

Olas, Pavol (1663 Ráb, Maďarsko – 18. 12. 1730 Trnava), kňaz, biskup. Pochádzal z talianskej šľachtickej rodiny. Filozofiu a teológiu študoval v Trnave. V roku 1719 sa stal trnavským farárom.

Oliva, Paľo (vl. menom Pavol Ušák) (16. 11. 1914 Kátlovce, okres Trnava – 1. 3. 1941 Kvetnica, okres Poprad), kňaz, básnik. Svojou tvorbou sa zaradil medzi básnikov Katolíckej moderny. Za svojho života vydal jedinú básnickú zbierku *Oblaky*. Jeho časopisecká tvorba vyšla pod názvom *Čierne kvietie* v publikácii *Bozk pozná smútok úst*. Zomrel mladý na tuberkulózu. Jeho rodná obec sa stala strediskom každoročných recitačných súťaží.

Ondruš, Ján (11. 3. 1932 Arad, dnes Nová Vieska – 2000 Stupava), básnik, prekladateľ. Maturoval v Nitre, ďalšie štúdiá absolvoval v Prahe. Pracoval ako knihovník v Trnave, v Modrom Kameni a v r. 1958 v divadle v B. Bystrici. Keď sa rodina vysídlencov presťahovala do Trnavy, Ján Ondruš býval na Pekárskej ulici v prízemnom dome, v ktorom vznikla a schádzala sa **Trnavská básnická skupina**. Teda patril k jej pilierom. Vzbudil pozornosť už svojou prvou básnickou zbierkou *Šialený mesiac* (1965). Z ďalších zbierok spomenieme *Posunok s kvetom* (1968) či *Mužské korenie* (1972).

Opálek, Vlastimil (7. 2. 1959 Trnava – 5. 10. 1995 Trnava), futbalový brankár, bývalý spartakovský kapitán, neskôr tréner brankárov. Zomrel vo veku 36 rokov na následky autohavárie. Na jeho počesť sa v Trnave v mestskej športovej hale už deviaty raz poriadal Memoriál Vlastimila Opálka.

Patai, Ondrej SJ (28. 11. 1697 Szécsény, Maďarsko – 15. 3. 1756 Trnava), univerzitný profesor, historik. V Trnave bol v rokoch 1746 – 1748 rektorom kolégia.

Pantoček, Jozef (15. 10. 1846 Trnava – 4. 9. 1916 Továrniky), botanik, lekár. Jeden z prvých priekopníkov v Uhorsku, ktorý sa zaoberal mikrofotografiou.

Paulovič, Emil (7. 3. 1922 Leopoldov – 2004 Leopoldov), akademický maliar, herec, režisér, scénograf a zakladajúci člen Akademického divadla v Trnave, výrazná umelecká osobnosť. Od sezóny 1944 – 1945 pôsobil v trnavskom divadle ako herec a neskôr ako scénograf až do sedemdesiatych rokov. Patril medzi spoločensky všestranných umelcov s veľkým diapazónom aktivít. Mal veľa samostatných výstav po celom Slovensku. Jeho obrazy sa nachádzajú vo viacerých galériách a súkromných

zbierkach. Po odchode z Trnavy žil v Piešťanoch, kde bol naďalej aktívny. Zomrel v Piešťanoch, kde mal na cintoríne rozlúčku.

Pavelka, Štefan (1931 – 1975), profesor gymnázia Evanjelickej cirkvi a. v., pochovaný na Evanjelickom cintoríne v Trnave.

Pečovský, Lukáš (+ 1604 Trnava), kníhtlačiar, botanik. Od roku 1578 bol správcom trnavskej kníhtlačiarne. Redigoval známe trnavské kalendáre. Venoval sa aj botanike. Autor prvej publikácie v Uhorsku, ktorá obsahovala opis dvadsiatich liečivých rastlín s vyobrazeniami.

Peréni, Imrich (1746 Vinné, okres Michalovce – 26. 1. 1823 Trnava), kňaz, biskup, náboženský spisovateľ. Od roku 1779 trvalo žil v Trnave a pôsobil vo funkcii mestského farára, neskôr ho vymenovali za kanonika-lektora Ostrihomskej kapituly so sídlom v Trnave.

Peréni, Karol (1. 11. 1762 Trnava – 15. 3. 1819 Budapešť, Maďarsko), kňaz, biskup, prepoš, štúdiá absolvoval v Trnave.

Péterfi, František Štefan (+ 15. 1. 1736 Trnava), kňaz, biskup. Pochádzal zo šľachtickej rodiny. V r. 1720 sa stal ostrihomským kanonikom, tekovským archidiakonom, titulárnym biskupom a rektorom Seminára sv. Štefana v Trnave.

Petróci, Tomáš (1641 Hontianske Nemce, okres Krupina – 9. 8. 1714 Trnava), kňaz, archidiakon, kazateľ. Filozofické štúdiá absolvoval v Trnave. V roku 1704 ho vymenovali za titulárneho opáta, 1710 za ostrihomskeho kanonika a hontianskeho archidiakona v Trnave.

Písečný, Bohumil, MUDr. (27. 10. 1931 Bratislava – 20. 4. 1986 Trnava), lekár, v rokoch 1970 – 1975 zástupca primára druhého chirurgického oddelenia, 1976 – 1985 riaditeľ Nemocnice s poliklinikou v Trnave.

Plechlo, Vojtech (24. 12. 1876 – 17. 2. 1958 Trnava), kňaz, verejný činiteľ. V roku 1905 založil v Dolnom Dubovom úverové družstvo a v roku 1911 aj potravinové družstvo. Spolu s bratom D. Plechlom založili prvý Spolok kresťanského roľníckeho združenia na Slovensku. Poslanec Slovenskej republiky.

Podmaka, Ladislav (1950 Trnava - 12. 1. 2004 Bratislava), herec, dramaturg, umelecký šéf a riaditeľ Trnavského divadla (dnes Divadlo Jána Palárika) v rokoch 1976 – 1985. Počas jeho vedenia tu pôsobilo veľa výrazných režisérskych a hereckých osobností a vzniklo množstvo pozoruhodných inscenácií. Po odchode z Trnavy prednášal na Filozofickej fakulte UK. V roku 1985 sa stal riaditeľom Novej scény v Bratislave. Po roku 1990 pôsobil ako nezávislý publicista.

Pongrác, Arnold (18. 7. 1810 Nededz – 7. 7. 1890 Trnava), priekopník šachového športu na Slovensku. Od roku 1860 žil v Trnave. Uverejňoval články s problematikou šachu aj v zahraničných časopisoch. Bol členom viacerých zahraničných klubov.

Popluhár, Ján SJ (24. 6. 1913 Trnava – 20. 8. 1965 Nové Zámky, pochovaný v Trnave), kňaz, redaktor. V roku 1941 sa stal v Trnave redaktorom Posla Božského Srdca Ježišovho. V povojnových rokoch Slovenska sa zapojil do práce ako misionár. Pre spoluprácu s vydavateľom Posla sa mu podarilo získať aj Ľudovíta Fullu a Vincenta Hložníka.

Porten, Daniel (17. storočie), zlatník a grafik, pochádzal z Holandska. V Trnave vstúpil do učenia za zlatníka u majstra Benedikta. Zlatníckym majstrom bol od roku 1661. Jeho zlatnícke práce sa nezachovali, ale mnohé grafické práce sa nachádzajú vo vydaniach Trnavskej univerzity.

Pozdech, Augustín, SDB (3. 10. 1909 – Hrnčiarovce, okres Trnava – 16. 10. 1938 Trnava), kňaz, pedagóg, v Trnave viedol študentov Biskupského konviktu a Malého seminára.

Prónay, Koloman, MUDr. (22. 1. 1912 Slatinka nad Bebravou – 11. 11. 1981 Bratislava), lekár. Od roku 1955 primár interného oddelenia v Nemocnici s poliklinikou v Trnave. Zaslúžilý lekár, držiteľ medaily J. E. Purkyně.

Princ, František (7. 9. 1916 Nitra – 17. 11. 2005 Trnava), osobnosť kultúrneho a spoločenského života mesta, do ktorého prišiel v roku 1944. Tu sa stal riaditeľom Kefárskych závodov, potom Nábytkárskych závodov a napokon Dreviny, kde pôsobil až do dôchodku. Dlhoročný predseda Združenia rodičov priateľov školy pri ZŠ na Jilemnického ulici ako aj pri Gymnáziu Jána Hollého v Trnave. Člen a výborník Miestneho odboru Matice slovenskej v Trnave, jeho viacročný podpredseda, v rokoch 1975 – 1978 jeho predseda. Pri životnom jubileu mu za dlhoročnú prácu v Miestnom odbore MS udelila zlatú medailu.

Pyber, Ján (1562 Trnava – 1633 Trnava), kňaz, biskup, pochádzal zo zemianskej rodiny, ako biskup pôsobil väčšinou v Trnave. V roku 1605 sa zúčastnil mierových rokovaní s vodcom povstania uhorskej šľachty Štefanom Bočkajom a v roku 1622 s Gabrielom Bethlenom.

Radič, Anton SJ (12. 11. 1726 Cheseru, Rumunsko – 11. 9. 1769 Trnava), kňaz, teológ, fyzik, publicista. Na Trnavskej univerzite prednášal matematiku, históriu a apologetiku.

Révai, Pavol (1694 – 1. 2. 1770 Trnava), kňaz, biskup, mecén. Pochádzal z barónskej rodiny. Stal sa ostrihomským kapitulným kanonikom a riaditeľom arcibiskupského Seminára sv. Štefana v Trnave.

Ribotický, Leonard (1556 – 1612 Trnava), kňaz, kazateľ. Katedrálny kanonik, až do smrti pôsobil ako rektor. Bol výborným slovenským kazateľom Kostola sv. Michala archanjela v Trnave.

Richter, Jindřich (4. 2. 1923 Lisková pri Ružomberku – 29. 3. 2005 Trnava) – riaditeľ Základnej umeleckej školy a dlhoročný člen Miestneho odboru Matice slovenskej v Trnave. Po absolvovaní konzervatória v Bratislave pôsobil na Základnej umeleckej škole Mikuláša Schneidera Trnavského v Trnave. Vyučoval hru na akordeón. Založil a úspešne viedol akordeonový súbor, s ktorým na súťaži v Prahe roku 1962 získal 1. miesto. S akordeónom sprevádzal aj úspešné spevácke trio v spevokole Bradlan. Do roku 1977 zástupca riaditeľa, do roku 1983 riaditeľ Základnej umeleckej školy v Trnave.

Rivulinus, Ján SJ (1568 Baia Mare Rumunsko – 2. 7. 1625 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, pedagóg. Bol prokurátor rehoľného domu aj prokurátor kolégia v Trnave.

Rodelsperger, Pavol Jozef, MUDr. (* 25. 1. 1754 Komárno). Lekár, promoval na Lekárskej fakulte Trnavskej univerzity. V dizertačnej práci popísal prípady dizentérie v trnavskej nemocnici na základe vlastného pozorovania.

Rost, Jakub (17. storočie), barokový maliar, trnavský mešťan. Z jeho diel sú známe obrazy v bočnej Kaplnke Panny Márie trnavského univerzitného kostola.

Ručka, Štefan (24. 12. 1825 Trnava – 24. 8. 1904 Veľké Kostoľany), autor historicko-miestopisného náčrtu dejín Trnavy. Do roku 1874 žil v Trnave.

Rumer, Ján SJ (31. 3. 1587 Báhoň, okres Pezinok – 5. 6. 1643 Trnava), kňaz, provinciál, univerzitný profesor. Podieľal sa na zakladaní Trnavskej univerzity, v roku 1636 poslal jej rektorovi Jurajovi Dobronokimu študijné predpisy univerzity v Štajerskom Hradci, podľa ktorých si v Trnave vyhotovili vlastné.

Rüber, Pavol (+ 22. 2. 1916 Trnava), kňaz, prepoš, historik. Pochádzal z rakúskej šľachtickej rodiny. Teológiu študoval v Trnave, kde potom istý čas pôsobil ako kaplán, kanonik Ostrihomskej kapituly so sídlom v Trnave. Zostavil prvý zoznam ostrihomských kanonikov (tzv. *Rüberova kniha*).

Sabó, Štefan SJ (17. 8. 1695 Jäger, Maďarsko – 3. 3. 1753 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, náboženský spisovateľ. V Trnave pôsobil ako kazateľ, napokon sa stal riaditeľom Seminára sv. Vojtecha v Trnave.

Schifferová, rodená Kokoschková, Mária (13. 8. 1911 Pavlovsko, Čechy – 3. 11. 2004 Trnava), znalkyňa orientálnej literatúry. Od mladosti žila vo Francúzsku. Absolvovala franko-československé gymnázium v Dijone. Pracovala u veľvyslanca ČSR Dr. Š. Osuského v Paríži, neskôr bola sekretárkou v známej šľachtickej rodine u markízy Anny de Vilmorin. Počas druhej svetovej vojny pomáhala postihnutým českým a slovenským rodinám, za čo získala od Francúzskej republiky vyznamenanie Chevalier de l'Ordre International du bien Public, čo znamená Rytier rádu medzinárodnej humanitárnej dobročinnosti. Zomrela v Trnave.

Schneider, Gašpar (18. storočie), maliar. Pochádzal z Kitzingenu v Bavorsku. Pôsobil v Trnave. Je autorom oltárneho obrazu Kostola sv. Jozefa v Trnave.

Segedi, Ján SJ (11. 3. 1699 Acsád, Maďarsko – 5. 12. 1760 Trnava), kňaz, právnik, univerzitný profesor. V rokoch 1736 – 1738 pôsobil vo funkcii dekana Právnickej a v rokoch 1751 – 1753 Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity.

Seifried, Bernard Michal, OFM (1791 Mestečko, okres Púchov – 23. 8. 1855 Trnava), kňaz. Bol vynikajúcim kazateľom, z jeho kázni sa zachovalo jedenásť zväzkov. Sú písané v bernolákovčine.

Simonides, Ján SJ (27. 12. 1639 Bijacovce, okres Levoča – 21. 10. 1674 Myjava, Turá Lúka, okres Senica, poch. v Trnave), kňaz, misionár, mučeník. Pravdepodobne konvertita z protestantskej viery na vieru katolícku. Bol zavraždený v Turej Lúke ako člen Katolíckej Cirkvi. Jeho telo previezli do Trnavy a pochovali ho v hrobke univerzitného Kostola sv. Jána Krstiteľa.

Siváček, Vladimír, Dr. (9. 9. 1942 Trnava – 31. 8. 2005 Veľký Krtíš), významný kultúrny pracovník, publicista a bábkár. V rokoch 1976 – 1990 bol prvým riaditeľom Galérie Jána Koniarka v Trnave. Od roku 1991 riaditeľ Múzea bábkárskych kultúr

a hračiek Modrý Kameň. Spracoval významné časti histórie bábkárstva na Slovensku a založil pozoruhodnú zbierku divadelných bábok v Modrom Kameni. Venoval sa dejinám výtvarného umenia Trnavského regiónu a napísal prácu *Výtvarní umelci Trnavského okresu v roku 1980*. Osobitne venoval pozornosť pátrovi Teodorovi Tekelovi, akademickému maliarovi v Trnave a Williamovi Schifferovi, sochárovi a medailérovi v Paríži. Zomrel predčasne.

Sklenár, Juraj (28. 2. 1746 Tiba – 30. 1. 1790 Bratislava), obrodenecký historik, pedagóg. Pôsobil aj v Trnave, neskôr profesor v Bratislave. Obhajca politickej rovnoprávnosti Slovákov v Uhorsku. Vydavateľ a spolupracovník diela o prírodných vzácnostiach Uhorska.

Slezák, Jozef, prvý poprevratový starosta mesta Trnavy v roku 1918. Bol výraznou spoločenskou a podnikateľskou osobnosťou. Mal národné cítenie so zmyslom pre sociálnu spravodlivosť.

Sondy, Pavol (1495 – 1558 Trnava), kňaz, biskup, mecén. Bol záhrebským prepoštom. Pochovaný je v trnavskom katedrálom Kostole sv. Jána Krstiteľa.

Söréni, Alexander SJ (23. 2. 1664 Nitra – 16. 9. 1719 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, cirkevný historik. Rektor a špirituál seminára v Trnave, prednášal kazuistiku a kánonické právo na Trnavskej univerzite.

Stacho, Ján (1. 1. 1936 Trnava – 15. 7. 1995 Bratislava), básnik, vedúca osobnosť **Trnavskej skupiny**, nazývaných aj „trnavskí konkretisti“. Narodil sa v Trnave. Povoláním lekár. Výrazná básnická osobnosť, redaktor, prekladateľ, zahraničný diplomat. Vydal veľa básnických zbierok a množstvo prebásnených prekladov. Medzi najznámejšie básnické zbierky patria *Svadobná cesta* (1961), *Dvojramenné čisté telo* (1964), či *Z prežitého dňa* (1978). Prekladal Rimbauda, Bérangera, Galczynského a mnohých ďalších. Jeho tvorba oslovila nielen široký okruh priaznivcov poézie ale aj literárnych kritikov.

Stacho, Imrich (4. 11. 1931 Trnava, Kopánka – 10. 1. 2006 Piešťany, pochovaný je v Malženiciach). Legendárny brankár, ktorý patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti trnavského a slovenského futbalu. Dvojnásobný účastník majstrovstiev sveta (1954, 1958), medzi priaznivcami známy pod familiárnym menom „Capan“. Celú svoju kariéru, okrem vojenskej služby, strávil v jednom klube (!) – Spartaku Trnava. Za rok 1997 mu bola udelená cena *Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Trnava*. V roku 2005 sa na počesť „ochrancu futbalovej svätyne“ poriadal 10. ročník halového turnaja futbalu žiakov s názvom „Pohár Imricha Stachu“.

Stehlík, Pavol (14. 8. 1770 Skalica – 20. 8. 1854 Trnava), kaplán, bernolákovec. Vypomáhal v pastorácii v Trnave, od roku 1793 bol členom Slovenského učeného tovarišstva.

MUDr. Styk, Koloman (5. 8. 1913 Neded, okres Šaľa – 25. 3. 1971 Trnava), riaditeľ Nemocnice s poliklinikou v Trnave, okresný lekár.

Suchán, Eudovít, SDB (25. 8. 1921 Trstín – 4. 1. 2005 v Japonsku, kde je aj pochovaný). Kňaz, člen rehoľnej spoločnosti Saleziáni dona Bosca. Študoval na gymnáziu v Šaštíne a v Trnave, teológiu v Hronskom Beňadiku a Žiari nad Hronom, kde bol v r.1949 vysvätený za kňaza. Po emigrovaní do Talianska študoval v Turíne cirkevné právo. Do Japonska odišiel v r.1954. V Tokiu pôsobil v saleziánskom

seminári. Potom pracoval na ostrove Kjúšú v meste Beppu, kde bol provincionálnym delegátom saleziánskej misie pre okres Oita, ako aj správcom katedrály a riaditeľom biskupskej kancelárie, neskôr bol správcom farnosti v tokijskej štvrti Čófu, kde postavil kostol. Počas misijnej činnosti najdlhšie pôsobil v Tokiu, kde vykonával pastoračnú službu aj pre Slovákov. Nielen s láskou k maku, ale aj k rodnému kraju a so záľubou v imitovaní Jána Hollého je spojená jeho malá knižka hexametrov „Posledný makovník v západoslovenskom nárečí“, ktorý vyšla v r. 2003 na Slovensku.

Szentgyorgyi-Unínsky, Rajmund Juraj, OFM (1704 Unín, okres Skalica – 6. 1. 1773 Trnava) kňaz, cestopisec. Študoval pravdepodobne v Trnave, pôsobil vo viacerých kláštoroch aj v Trnave. V roku 1756 sa zúčastnil na františkánskej generálnej kapitule v Španielsku. Cestu cez Rakúsko do Janova, odtiaľ loďou do Barcelony a späť cez Francúzsko, Švajčiarsko, Nemecko, Rakúsko do Uhorska opisuje v *Denníku*, ktorý je významným cestopisným dielom tých čias a patrí medzi vzácne diela slovenskej katolíckej spisby.

Šalgovič, Adam (1602 Modranka, dnes časť Trnavy – 1672 Trnava), kňaz, archidiakon, mecén. V roku 1657 dal v Modranke postaviť dvojvežový kostol zasvätený Najsvätejšej Trojici.

Šimko, Ján Vojtech, OFM (15. 1. 1759 Kňažice, dnes súčasť Zlatých Moraviec – 2. 9. 1827 Trnava), kňaz, rečník, spisovateľ, básnik, prekladateľ, bernolákovec. Spoluziak Antona Bernoláka na teológii v Bratislave. Bol vynikajúcim rečníkom, spisovateľom a básnikom, zakladajúci člen Slovenského učeného tovaríšstva.

Špitz, Ernest (16. 6. 1927 Trnava – 12. 11. 1960 Praha), maliar, istú dobu inšpirovaný Cézansom a Picassom. Bol jedným z organizátorov a iniciátorov vytvorenia Galérie Cypriána Majerníka v Bratislave.

Štefík, Izidor (2. 6. 1907 Nižná, okres Piešťany – 20. 1. 1975 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, prekladateľ a redaktor. V pastorácii začal pôsobiť v Trnave, kde sa v rokoch 1937 až 1940 stal predstaveným jezuitskej rezidencie v Trnave. Jeho práce mali silný poetický náboj.

Tajovský, vl. menom Gregor, Jozef (18. 10. 1847 Tajov – 20. 5. 1940 Bratislava, pochovaný v Tajove), slovenský spisovateľ, dramatik, v roku 1900 pôsobil v Trnave ako bankový úradník.

Tapolčáni, Vavrinec SJ (26. 7. 1669 Ružindol, okres Trnava – 3. 9. 1729 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, filozof, teológ. V roku 1696 bol v Trnave rektorom seminára. Na Trnavskej univerzite prednášal filozofiu, apologetiku, kazuistiku, teológiu a kánonické právo.

Tatai, Štefan SJ (2. 2. 1623 – 11. 4. 1676 Trnava), kňaz, pedagóg. Učiteľ rétoriky na gymnáziu v Trnave. Potom sa stal profesorom filozofie a riaditeľom academickej tlačiarne v Trnave a v roku 1668 rektorom šľachtického kolégia v Trnave.

Tompa, Ladislav (1746 – 21. 11. 1802 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, náboženský spisovateľ. O. i. rektor Kňazského seminára sv. Štefana (Stephaneum) v Trnave.

Turóci, Ladislav SJ (20.5.1682 Užhorod, Ukrajina – 8. 2. 1765 Trnava), kňaz, univerzitný profesor, náboženský spisovateľ. Na Trnavskej univerzite prednášal kazuistiku a zastával funkciu rektora seminára v rokoch 1727 – 1734.

Urban, Milo (24. 8. 1904 Rabčice – 10. 3. 1982 Bratislava), spisovateľ, novinár. V rokoch 1921 – 1922 úradník v SSV v Trnave. Jeho najprekladanejší román Živý bič znamenal zvrät v slovenskej literatúre.

MUDr. Varga, Ján (12. 10. 1918 Betliar – 23. 5. 1982 Sliač), dlhoročne obvodný lekár na Kopánke. Do roku 1959 lekár so súkromnou ordináciou, okresný posudkový lekár, pochovaný je na Cintoríne na Kamennej ceste v Trnave.

Vrablanský, Ján Krstiteľ (1680 Žilina – 5. 9. 1755 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, autor práce o slovenských kúpeľoch. Na vlastnú žiadosť odišiel v roku 1712 do Trnavy, kde vyučoval náboženstvo po slovensky. Súčasne bol kazateľom vo farskom Dóme sv. Mikuláša a v slovenskom Kostole sv. Michala archanjela.

Vyskočilová-Dobroslávková, Blaženka, MUDr. (24. 3. 1924 Bratislava – 16. 5. 2004 Trnava, pochovaná v Bratislave na Martinskom cintoríne). V Bratislave absolvovala gymnázium u uršulínok. Vyštudovala Lekársku fakultu na Slovenskej univerzite v Bratislave s odbornosťou pre choroby nervové, duševné a neurochirurgia. Od roku 1951 bola zamestnaná ako lekárka v Trnave. Od roku 1953 so svojím manželom Rudolfom Vyskočilom bývala na Trojičnom námestí č. 5 v Trnave. Do roku 1979 striedavo pracovala na Poliklinike v Trnave a v Nemocnici na neurologickom oddelení, kde dočasne vykonávala funkciu primárky. Mala všestranné záujmy a umelecké cítenie.

Vysočáni, František SJ (4. 10. 1619 Vysočany, okres Bánovce nad Bebravou – 7. 9. 1696 Trnava), kňaz, náboženský spisovateľ, univerzitný profesor. Pochádzal zo slovenského šľachtického rodu (s predikátom z Vysočian). Študoval na gymnáziu a na Trnavskej univerzite. Najdlhšie účinkoval v Trnave (1600 – 1667). Od roku 1676 bol katedrálom kazateľom, rektorom kňazského seminára a profesorom Trnavskej univerzity, v roku 1662 jej dekanom pre štúdium jazykov.

Wertheimer – Valenta, Ľudovít (5. 5. 1899 Trnava – 1967 Bratislava), majiteľ známych vinárskych závodov Vinospol v Trnave, ktoré mali filiálku aj v Prahe. Vynikajúci vinársky odborník. Neskôr pracoval v octárni v Bratislave. Zomrel na svojej pravidelnej ceste vo vlaku medzi Trnavou a Bratislavou.

Winter, Žigmund, (1827 Pešť – 1886 Trnava), kníhtlačiar. Od roku 1852 majiteľ tlačiarne v Trnave. Tlačiareň pracovala pod firmou Winter do roku 1922, keď ju kúpil Ferko Urbánek so svojimi spoločníkmi.

Winterl, Jozef Jakub (15. 4. 1739 Eisenärzt, Rakúsko – 23. 11. 1809 Budín, Maďarsko), univerzitný profesor, lekár, botanik. V roku 1770 vymenovaný za profesora lekárskej chémie a botaniky a dekana fakulty na Trnavskej univerzite. Zriadil a udržiaval botanickeú záhradu a chemické laboratórium. Vypracoval metodiku analýz minerálnych vôd, vydal index botanickej záhrady v Trnave.

Zanussi, Jozef (8. 8. 1737 Salzburg, Rakúsko – po 1818 Trnava), maliar. Od roku 1766 trnavský mešťan. Jeho činnosť je doložená až do roku 1804 množstvom oltárnych obrazov v Trnave, najmä v jej okolí. V roku 1788 nakreslil vedutu Trnavy, známu v rytine A. Zengera.

Zelenič, Teodul Martin, OFM (16. 10. 1746 Senec – 25. 6. 1820 Trnava), rehoľný brat, vyučený čižmár, kuchár a pekár. V kláštore sv. Kataríny neďaleko Naháča tieto služby aj vykonával. Žil ako jednoduchý františkán. Pripisuje sa mu spoluautorstvo spisu Anti-Fándly.

Pochovaný je v krypte pod františkánskym kostolom v Trnave.

Zelenay, Ján Jozef (+ 1794 Budín, Maďarsko), právnik, pedagóg. V rokoch 1759 – 1777 prednášal na Trnavskej univerzite uhorské právo, viac rokov bol dekanom právnickej fakulty a v roku 1777 aj posledným rektorom univerzity v Trnave.

Zelliger, Alojz (27. 6. 1863 Zohor, okres Malacky – 27. 3. 1942 Trnava), kňaz, prepošť, historik, bibliograf, mecén. Najprv pôsobil ako kaplán v Trnave, kde bol súčasne i pedagógom na katolíckom učiteľskom ústave, neskôr zástupcom riaditeľa, od roku 1897 tajomníkom, archivárom a notárom generálneho vikariátu v Trnave. Od roku 1916 bol trnavským farárom, napokon prepoštom Trnavskej kapituly. Veľmi hodnotné sú jeho bibliografické diela. Bol aj členom výboru Spolku sv. Vojtecha.

Zellinger, Jozef (21. 10. 1837 Senica – 31. 8. 1886 Trnava), pedagóg, od roku 1872 riaditeľ učiteľského ústavu v Trnave. Zaoberal sa metodikou vyučovania na základných školách. Autor učebníc, metodických príručiek, šlabikárov, čítaniek, článkov v časopisoch.